

Załącznik
do Uchwały Nr 627/LXIII/2022
Rady Miasta Ciechanów
z dnia 22 grudnia 2022 r.

Urząd Miasta Ciechanów
Biuro Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień

Gminny Program Profilaktyki
i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii
DLA MIASTA CIECHANÓW
na 2023 rok

Ciechanów, grudzień 2022

**Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
dla miasta Ciechanów na 2023 r.**

SPIS TREŚCI:

Wstęp.....	2 - 4
Diagnoza lokalna	4 - 10
Cele strategiczne.....	11
Cele operacyjne.....	11 - 13
Zasoby instytucjonalne umożliwiające prowadzenie działalności profilaktycznej i naprawczej.....	14 - 15
Zadania Programu.....	16 - 25
Zasady finansowania realizowanych zadań.....	26
Załącznik	27 - 32
Tabela nr 1. Zadania realizowane w celu przeciwdziałania alkoholizmowi na 2023 r.....	27 - 30
Tabela nr 2. Zadania realizowane w celu przeciwdziałania narkomanii na 2023 r.....	31
Tabela nr 3. Zadania realizowane w celu przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym na 2023 r.....	32-33

**Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
dla miasta Ciechanów na 2023 r.**

WSTĘP

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2023 rok określa sposób realizacji zadań własnych gminy wynikających z art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz. U z 2021 r., poz. 1119 ze zmianami) oraz art. 10¹ ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 2050 ze zmianami).

Z ww. ustaw wynika, że do zadań własnych gminy w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom należą:

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych (od alkoholu oraz innych substancji psychoaktywnych) i osób zagrożonych uzależnieniem;
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe oraz problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
4. Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych oraz problemów narkomanii;
5. Pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego;
6. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 131 i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
7. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

**Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
dla miasta Ciechanów na 2023 r.**

Poza wymienionymi wyżej ustawami dodatkowymi aktami prawnymi regulującymi kwestię realizacji działań z przedmiotowego zakresu są:

1. Ustawa o zdrowiu publicznym (Dz.U.2022. poz. 1608),
2. Ustawa o samorządzie gminnym (Dz.U.2022. poz. 559 ze zm.).

Profilaktyka uzależnień jest jednym z celów operacyjnych Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021 – 2025. Do zadań jednostek samorządu terytorialnego w zakresie realizacji ww. celu należą:

1. Edukacja zdrowotna i profilaktyka uzależnień (uniwersalna, selektywna, wskazująca) realizowana zgodnie z wynikami badań naukowych (w tym epidemiologicznych) oraz dobrą praktyką w dziedzinie przeciwdziałania uzależnieniom;
2. Monitorowanie i badania problematyki związanej z sytuacją epidemiologiczną w zakresie używania wyrobów tytoniowych, w tym nowatorskich wyrobów tytoniowych i elektronicznych papierosów, używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i NSP, spożywania alkoholu (z uwzględnieniem monitorowania poziomu i struktury spożycia oraz dostępności alkoholu);
3. Edukacja kadr (w tym szkolenia) uczestniczących w realizacji zadań z zakresu profilaktyki uzależnień;
4. Poszerzanie i udoskonalanie oferty oraz wspieranie realizacji programów profilaktyki o naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności, w szczególności zalecanych w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego;
5. Poszerzanie i podnoszenie jakości oferty pomocy psychologicznej, socjoterapeutycznej i opiekuńczo-wychowawczej dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym i ich rodzin;
6. Zwiększenie dostępności i podniesienie jakości specjalistycznej pomocy dla osób doświadczających przemocy w rodzinie;
7. Redukcja szkód, leczenie, rehabilitacja i reintegracja społeczna osób uzależnionych oraz ich bliskich.

**Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
dla miasta Ciechanów na 2023 r.**

Cele oraz zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla miasta Ciechanów na 2023 r. są spójne z zadaniami Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021 – 2025 oraz zadaniami własnymi gminy w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi oraz przeciwdziałania narkomanii, wynikającymi z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

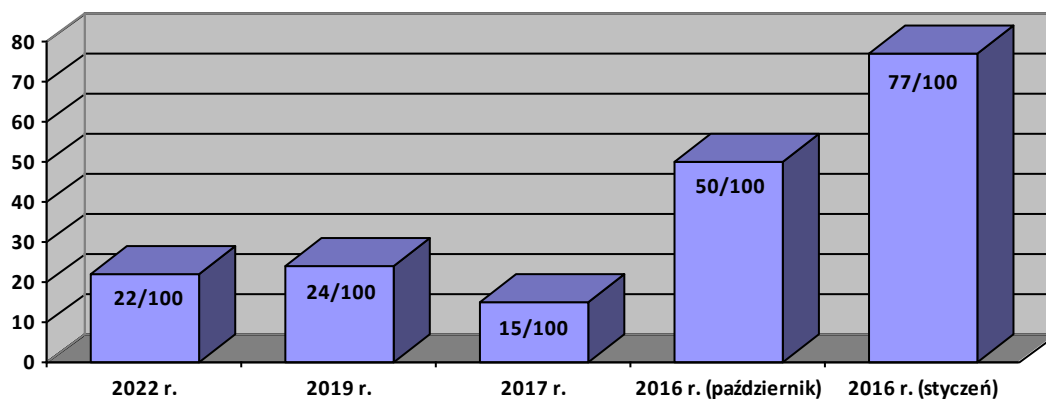
DIAGNOZA LOKALNA

Alkohol

W czerwcu 2022 r. w punktach sprzedaży napojów alkoholowych usytuowanych na terenie Ciechanowa odbyło się kolejne badanie potencjalnej dostępności sprzedaży alkoholu nieletnim. Wiodącym celem inicjatywy było oszacowanie skali zjawiska sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia w środowisku lokalnym oraz edukacja sprzedawców mająca na celu zmniejszenie skali ww. zjawiska.

Wyniki badania ujawniły, że alkohol został sprzedany obie, wyglądającej na niepełnoletnią, bez sprawdzenia dokumentu tożsamości, w 22 spośród 100 kontrolowanych punktów sprzedaży napojów alkoholowych. Analizując wyniki badań prowadzonych w ubiegłych latach obserwujemy stopniowy spadek zjawiska sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia, co wskazuje na skuteczność i zasadność prowadzenia tego typu inicjatyw; ryc. 1.

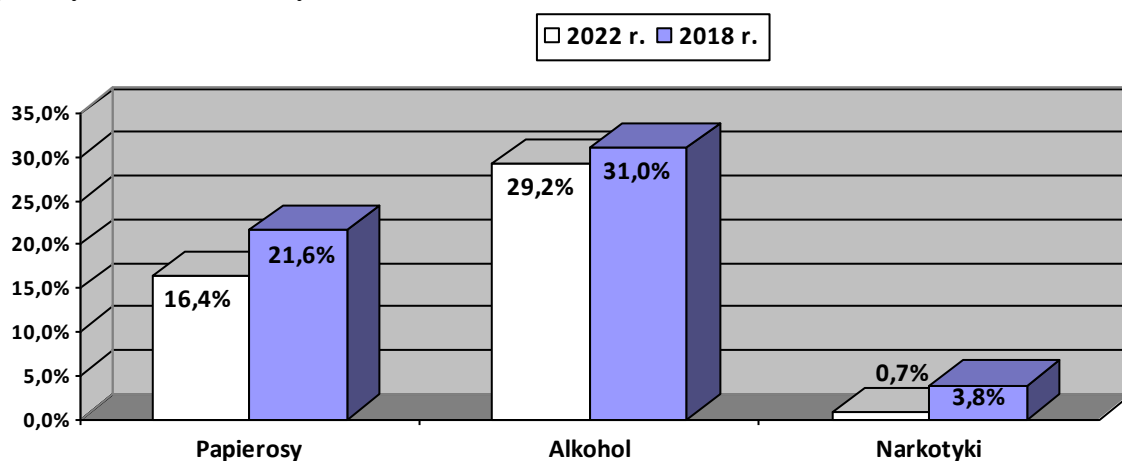
Ryc. 1. Zestawienie wyników badania dostępności sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia.

**Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
dla miasta Ciechanów na 2023 r.**

W czerwcu 2022 r. zrealizowano również badanie kwestionariuszowe wśród uczniów ciechanowskich szkół podstawowych. W badaniu uczestniczyło 428 osób - 203 dziewcząt i 225 chłopców w wieku od 10 do 16 lat. Uzyskane wyniki pokazują, że na przestrzeni minionych 4 lat powszechność środków uzależniających zmniejszyła się. W porównaniu z 2018 rokiem odnotowano spadek liczby młodych ludzi sięgających po: papierosy, alkohol i narkotyki. Największy spadek zaobserwowano w odniesieniu do papierosów. Powszechność narkotyków zmniejszyła się do niespełna jednego procenta osób sięgających po ww. substancje. Młodzi ludzie rzadziej sięgają również po alkohol, choć w odniesieniu do tej substancji odnotowano najmniejszy spadek; ryc.2.

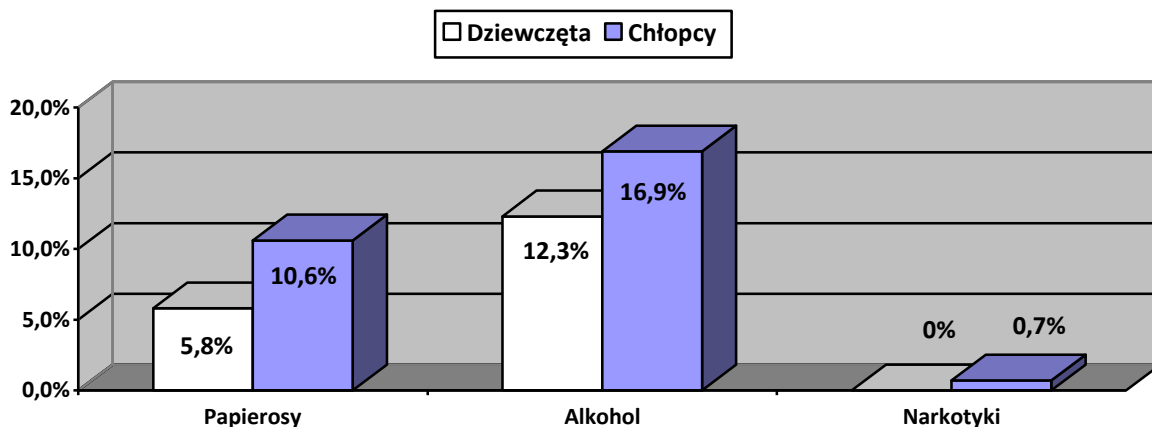
Ryc. 2. Odsetek osób, które zadeklarowały, że przynajmniej raz w życiu sięgały po: papierosy, alkohol, narkotyki.

Alkohol w dalszym ciągu jest substancją najbardziej powszechną wśród ciechanowskiej młodzieży. Po napoje alkoholowe sięga więcej osób niż po papierosy i narkotyki. Substancje uzależniające są powszechniejsze wśród chłopców. Chłopcy w porównaniu z dziewczętami częściej sięgają po wyroby tytoniowe, alkohol i narkotyki. Największe różnice między dziewczętami i chłopcami odnotowano w odniesieniu do wyrobów tytoniowych. Wśród dziewcząt nie odnotowano natomiast przypadków zażywania narkotyków; ryc. 3.

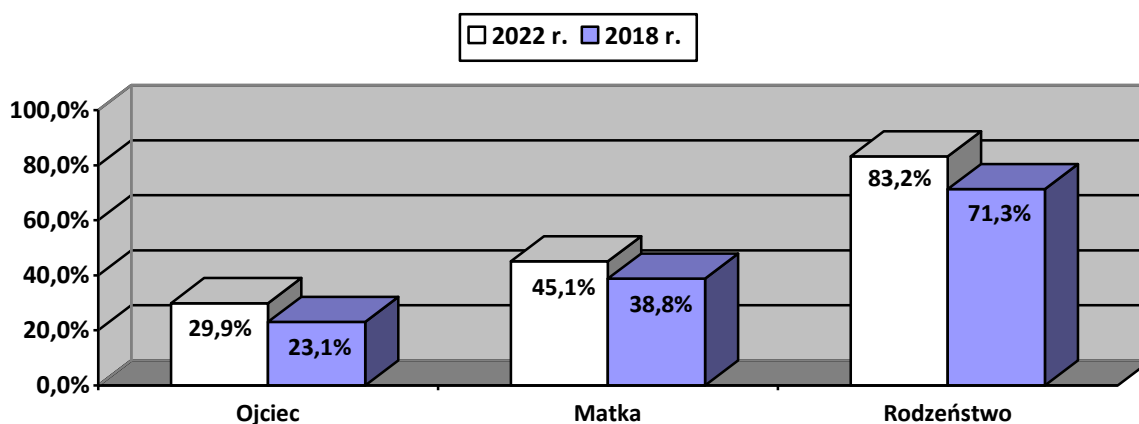
**Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
dla miasta Ciechanów na 2023 r.**

Ryc. 3. Odsetek osób, które zadeklarowały, że przynajmniej raz w życiu sięgały po: papierosy, alkohol, narkotyki wśród dziewcząt i chłopców.

Na przestrzeni minionych 4 lat zwiększył się odsetek abstynentów w rodzinach osób badanych. Największe różnice - rzędu 11,9 % odnotowano w odniesieniu do rodzeństwa osób badanych. Wynik ten oznacza, że młodzi ludzie są grupą w obrębie, której doszło do największych zmian w zakresie ograniczenia spożycia alkoholu. Spadek osób sięgających po alkohol w grupie ojców i matek był bardzo zbliżony i osiągnął pułap ok. 6%; ryc. 4.

Ryc. 4. Odsetek abstynentów wśród członków rodziny osób badanych – porównanie bieżących wyników z wynikami z 2018 r.

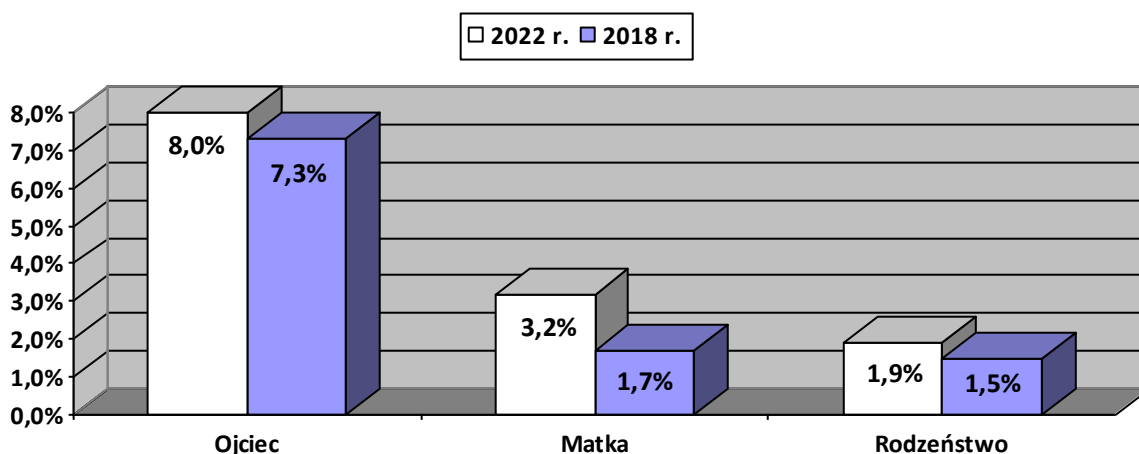
**Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
dla miasta Ciechanów na 2023 r.**

Na przestrzeni minionych 4 lat wzrósł także odsetek osób spożywających alkohol w sposób intensywny – częściej niż raz w tygodniu. Największe różnice - rzędu 1,5 % odnotowano w odniesieniu do matek osób badanych. Wynik ten oznacza, że zwiększyła się liczba kobiet, spożywających alkohol w sposób ryzykowny. Tendencje wzrostowe odnotowano także w odniesieniu do ojców (wzrost o 0,7%) oraz rodzeństwa osób badanych (wzrost o 0,4%); ryc. 5. Liczba osób spożywających alkohol w sposób umiarkowany – rzadziej niż raz w miesiącu oraz częściej niż raz w miesiącu zmalała na przestrzeni minionych 4 lat w odniesieniu do wszystkich członków rodziny osób badanych.

Wyniki analiz ukazują stopniową zmianę wzorca spożycia alkoholu w rodzinach osób badanych. Wzorzec spożycia alkoholu uległ polaryzacji – członkowie rodzin osób badanych zintensyfikowali spożycie alkoholu lub zrezygnowali zupełnie z jego spożywania poszerzając grono abstynentów. Niepokojący jest wzrost liczby kobiet, które używają alkoholu w sposób ryzykowny.

Ilość spożywanego alkoholu w środowisku rodzinnym, nie pozostaje bez wpływu na stosunek młodych ludzi do substancji uzależniających. Im więcej alkoholu spożywa się w środowisku rodzinnym, tym częściej młode osoby sięgają po: papierosy i alkohol. Ponadto spróbowanie jednej, określonej substancji psychoaktywnej zwiększa prawdopodobieństwo zażycia innych środków uzależniających.

Ryc. 5. Odsetek osób intensywnie spożywających alkohol (częściej niż raz w tygodniu) w rodzinach osób badanych – porównanie bieżących wyników z wynikami z 2018 r.

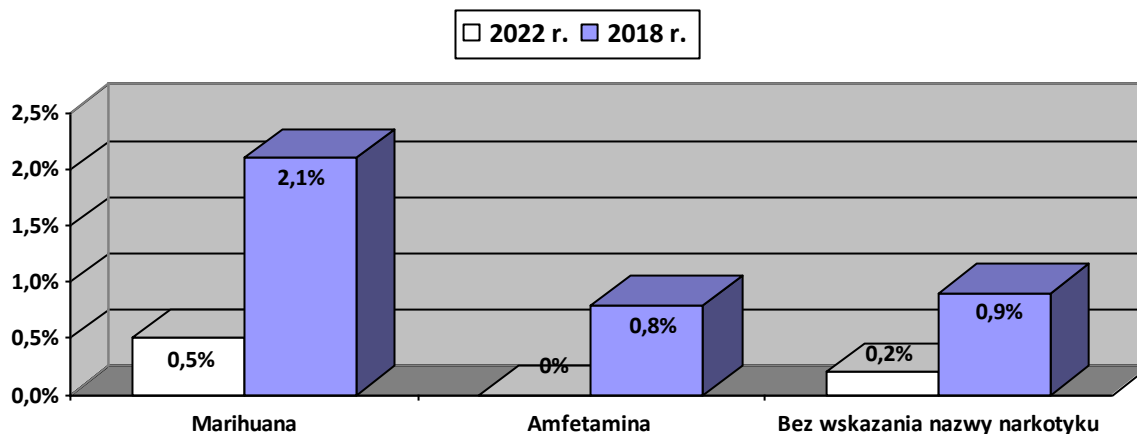
**Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
dla miasta Ciechanów na 2023 r.**

Narkotyki

Najpopularniejszym narkotykiem wśród młodych mieszkańców Ciechanowa jest w dalszym ciągu marihuana. Wśród badanych, którzy przyznali, że przynajmniej raz w życiu zażyli jakikolwiek narkotyk (0,7 %), kontakt z marihuaną miało 0,5 % osób. Warto zwrócić uwagę, że na przestrzeni minionych 4 lat spadł czterokrotnie, odsetek osób, które przyznały, że przynajmniej raz w życiu sięgnęły po marihuanę.

W bieżącym roku zainteresowanie osób badanych amfetaminą spadło do zera. Jeszcze 4 lata temu 0,8 % badanych przyznało, że miało kontakt z ww. substancją. Niewielki odsetek osób badanych (0,2%) przyznał się do używania innych substancji uzależniających, których nazwy nie ujawnił. Można przypuszczać, że w tej grupie osób są ci, którzy przynajmniej raz w życiu sięgnęli po tzw. dopalacz. Liczba ww. osób w stosunku do 2018 r. zmalała ponad czterokrotnie; ryc. 6.

Ryc. 6. Odsetek osób, które przyznały, że przynajmniej raz w życiu zażyły dany narkotyk w 2022 i 2018 roku.

Uzależnienia behawioralne

Osoby badane proszone były o oszacowanie, w jakim stopniu doświadczają trudności w związku z określonymi czynnościami, mogącymi świadczyć o występowaniu zaburzeń behawioralnych. Pod uwagę brano: nadmierne korzystanie z komputera, nadmierne korzystanie z telefonu, nadmierne robienie zakupów, nadmierne jedzenie, nadmierne

**Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
dla miasta Ciechanów na 2023 r.**

stosowanie rygorystycznych diet, nadmierne stosowanie tzw. zdrowych diet (ortoreksja).

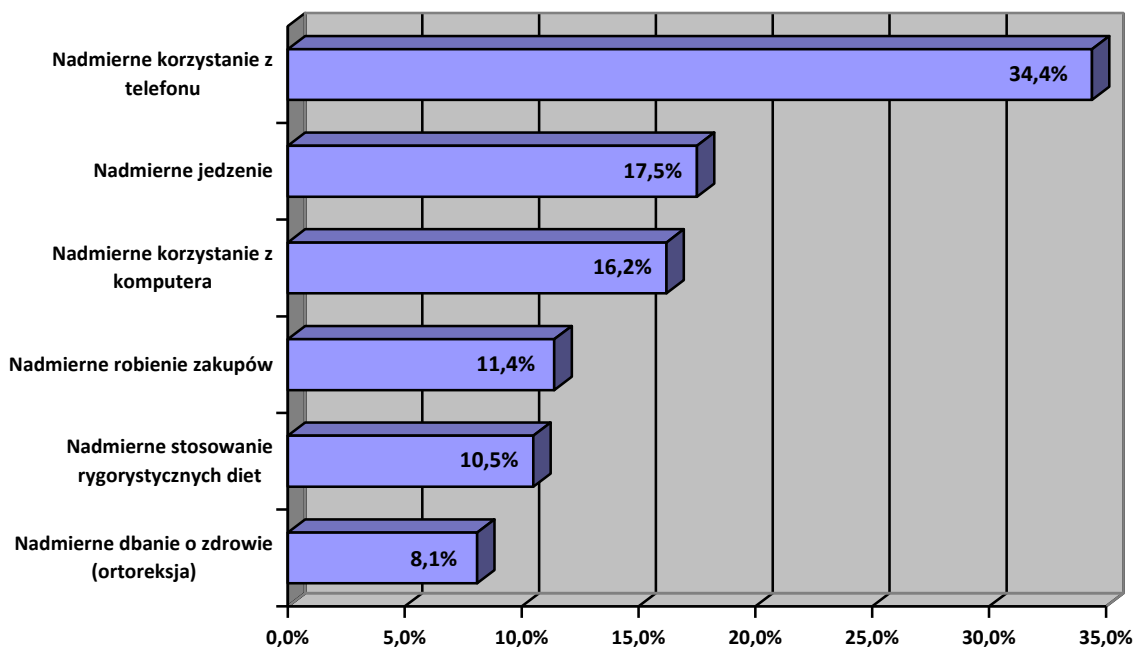
Uzyskane wyniki wskazują, że najwięcej trudności sprawia osobom badanym nadmierne korzystanie z telefonu. Ponad jedna trzecia (34,4 %) respondentów przyznała, że z większym bądź mniejszym nasileniem, doświadcza trudności związanych z nadmiernym korzystaniem z telefonu.

Nadmierne jedzenie, które może być związane z zaburzeniami odżywiania w postaci kompulsywnego przyjmowania pokarmów (żarłoczność psychiczna) okazało się problemem dla 17,5 % respondentów. Nieco mniej badanych, bo 16,2 % przyznało, że doświadcza trudności związanych z nadmiernym korzystaniem z komputera. Najprawdopodobniej chodzi o osoby, które angażują się w gry społecznościowe, wymagające lepszego sprzętu niż telefon komórkowy lub smartfon. Nadmierne robienie zakupów stanowiło trudność dla 11,4 % respondentów i osoby te stanowią grupę ryzyka pojawienia się zaburzenia behawioralnego w postaci zakupoholizmu. Nadmierne stosowanie rygorystycznych diet było problemem dla 10,5 % osób badanych. Można przypuszczać, że ww. grupę stanowią osoby o wysokim stopniu ryzyka wystąpienia zaburzenia odżywiania w postaci anoreksji lub bulimii. Ortoreksja, czyli nadmierne dbanie o zdrowie, stosowanie diet typu bio, fit oraz wzmożona aktywność fizyczna w postaci treningów okazały się problematyczne dla 8,1 % osób badanych. Chodzi o osoby, które stosując ww. ograniczają inne aktywności ważne dla prawidłowego rozwoju psychofizycznego – kontakty rodzinne i towarzyskie, szkoła, rozwijanie zainteresowań itp. Dbanie o zdrowy styl życia staje się centralnym punktem w życiu młodego człowieka kosztem zaniedbywania innych ważnych obszarów takich jak: szkoła, rodzina, rówieśnicy; ryc. 7.¹

¹ Biuro Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień (2022), *Raport diagnostyczny na temat współczesnych zagrożeń dzieci i młodzieży z terenu Ciechanowa*, Ciechanów.

**Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
dla miasta Ciechanów na 2023 r.**

Ryc. 7. Odsetek osób deklarujących doświadczanie trudności w związku z nadmiernym wykonywaniem określonych czynności.

Przedstawione wyniki pokazują, że w odniesieniu do uzależnień behawioralnych młodzieńcy mieszkańcy Ciechanowa są najbardziej narażeni na nadmierne korzystanie z urządzeń mobilnych oraz nadmierne przyjmowanie pokarmów. Nasilenie ww. problemów może mieć związek z okresem pandemii covid oraz związaną z nim przedłużającą się izolacją domową. Konieczność realizacji obowiązku szkolnego w trybie on – line, ograniczona możliwość spotkań z rówieśnikami generowały konieczność wzmożonego korzystania z urządzeń mobilnych za pośrednictwem, których młodzieńcy uczestniczyli w lekcjach oraz utrzymywali kontakt z grupą rówieśniczą. Konsekwencją ww. sytuacji było ograniczenie aktywności fizycznej dzieci i młodzieży oraz zachwianie dziennego zapotrzebowania organizmu na kilokalorie. Nie bez znaczenia pozostaje również popularność wśród młodych ludzi produktów obfitujących w cukier takich jak słodkie napoje i słodkie przekąski. Wyniki badań prowadzonych po okresie nauczania zdalnego pokazały, że dzieci i młodzież identyfikują się z problemem nadmiernego jedzenia. Zarówno kompulsywne przyjmowanie

**Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
dla miasta Ciechanów na 2023 r.**

posiłków, jak i uzależnienie od cukru jest uznawane za jedno z zaburzeń behawioralnych. Niepohamowane, nadmierne spożywanie słodkich przekąsek czy napojów może mieć negatywne dla zdrowia skutki.

Nakreślony powyżej problem wymaga podjęcia działań mających na celu przywrócenie stanu równowagi. W związku z powyższym jeden z celów strategicznych Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla miasta Ciechanów na 2023 r. dotyczy problemu uzależnień behawioralnych w szczególności od urządzeń mobilnych oraz nadmiernego jedzenia.

CELE STRATEGICZNE

- 1. Wspieranie postaw abstynenckich wśród mieszkańców Ciechanowa.**
- 2. Ograniczanie zaburzeń życia rodzinnego i społecznego spowodowanych nadmiernym spożywaniem alkoholu oraz innymi uzależnieniami.**
- 3. Podnoszenie poziomu świadomości mieszkańców miasta nt. niebezpieczeństw i skutków związanych z uzależnieniami behawioralnymi w szczególności od nadmiernego jedzenia oraz nadmiernego korzystania z urządzeń mobilnych przez dzieci i młodzież.**

CELE OPERACYJNE

Wspieranie postaw abstynenckich wśród mieszkańców Ciechanowa.

1. Wspieranie działalności grup abstynenckich (grupy samopomocowe, grupy wsparcia) oraz inicjowanie powstawania nowych, zwłaszcza dla kobiet.
2. Realizacja rekomendowanych programów profilaktycznych wśród uczniów ciechanowskich szkół podstawowych, promujących postawy abstynenckie.
3. Realizacja inicjatyw profilaktycznych (autorskie programy, spektakle teatralne, koncerty, konkursy itp.) promujących postawy abstynenckie.
4. Wspieranie inicjatyw mających na celu zagospodarowanie wolnego czasu dzieci i młodzieży (pozalekcyjne zajęcia sportowe, taneczne, edukacyjne itp.) stanowiących alternatywę wobec zachowań ryzykownych.
5. Wspieranie inicjatyw wyjazdowych z programami profilaktycznymi z obszaru promowania postaw trzeźwościowych wśród dzieci i młodzieży.

**Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
dla miasta Ciechanów na 2023 r.**

Wskaźniki osiągnięcia celu:

1. Liczba działających grup abstynenckich, zrealizowanych spotkań oraz uczestników.
2. Liczba realizacji rekomendowanych programów profilaktycznych wraz z uwzględnieniem liczby uczniów biorących w nich udział.
3. Liczba zrealizowanych inicjatyw profilaktycznych promujących postawy abstynenckie wraz z liczbą uczestników.
4. Liczba zrealizowanych godzin pozalekcyjnych zajęć (sportowych, tanecznych, edukacyjnych itp.)
5. Liczba dofinansowanych inicjatyw wyjazdowych z programem profilaktycznym promującym postawy trzeźwościowe wraz z liczbą uczestników.

Ograniczanie zaburzeń życia rodzinnego i społecznego spowodowanych nadmiernym spożywaniem alkoholu oraz innymi uzależnieniami.

1. Wspieranie działalności placówek leczenia odwykowego.
2. Dyżury interwencyjno – wspierające, realizowane przez psychologów i terapeutów uzależnień dla osób z rodzin z problemem alkoholowym oraz problemem innych uzależnień.
3. Realizacja procedury leczenia osób uzależnionych od alkoholu pod nadzorem Sądu.
4. Działalność Punktu Wsparcia Dziecka i Rodziny.

Wskaźniki osiągnięcia celu:

1. Liczba pozytywnie rozpatrzonych wniosków o dofinansowanie działalności, złożonych przez Poradnię Lecznictwa Odwykowego.
2. Liczba zrealizowanych spotkań przez poszczególnych specjalistów.
3. Liczba przyjętych wniosków o leczenie pod nadzorem Sądu, liczba zrealizowanych rozmów motywujących do podjęcia leczenia odwykowego, liczba opinii w przedmiocie uzależnienia sporządzonych przez zespół biegłych.

**Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
dla miasta Ciechanów na 2023 r.**

4. Liczba dzieci uczestniczących w zajęciach realizowanych w Punkcie Wsparcia Dziecka i Rodziny.

Podnoszenie poziomu świadomości mieszkańców miasta nt. niebezpieczeństw i skutków związanych z uzależnieniami behawioralnymi w szczególności od nadmiernego jedzenia oraz nadmiernego korzystania z urządzeń mobilnych przez dzieci i młodzież.

Sposób realizacji:

1. Realizacja programów profilaktycznych adresowanych do uczniów z zakresu profilaktyki uzależnień behawioralnych w szczególności uzależnień od urządzeń mobilnych oraz nadmiernego jedzenia.
2. Współpraca z Państwową Uczelnią Zawodową w Ciechanowie w zakresie promowania zasad zdrowego odżywiania.
3. Realizacja inicjatyw profilaktycznych adresowanych do dorosłych mieszkańców Ciechanowa z zakresu profilaktyki uzależnień behawioralnych w szczególności uzależnień od urządzeń mobilnych oraz nadmiernego jedzenia.

Wskaźniki osiągnięcia celu:

1. Liczba zrealizowanych programów z zakresu profilaktyki uzależnień behawioralnych w szczególności uzależnień od urządzeń mobilnych oraz nadmiernego jedzenia wraz z liczbą uczestników.
2. Liczba zrealizowanych przez studentów PUZ prelekcji na temat zasad zdrowego i racjonalnego odżywiania wśród uczniów ciechanowskich szkół.
3. Liczba zrealizowanych inicjatyw profilaktycznych adresowanych do dorosłych mieszkańców Ciechanowa z zakresu profilaktyki uzależnień behawioralnych.

**Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
dla miasta Ciechanów na 2023 r.**

**ZASOBY INSTYTUCJONALNE UMOŻLIWIAJĄCE PROWADZENIE
DZIAŁALNOŚCI PROFILAKTYCZNEJ I NAPRAWCZEJ**

W realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii współuczestniczą:

1. Biuro Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień:

- tworzy projekt programu i koordynuje jego realizację,
- motywuje osoby uzależnione do podjęcia leczenia odwykowego,
- organizuje i nadzoruje pracę zajęć opiekuńczo-wychowawczych,
- organizuje dożywianie dzieci,
- organizuje wypoczynek letni dla dzieci i młodzieży,
- udziela pomocy psychospołecznej i prawnej rodzinom z problemami uzależnień,
- organizuje profesjonalną edukację dla nauczycieli, policjantów, pedagogów szkolnych, pracowników socjalnych, kuratorów sądowych,
- organizuje i nadzoruje realizację programów i akcji profilaktycznych w szkołach.

2. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

- konstruuje i opiniuje program, projekty uchwał oraz oferty wpływające w trakcie roku,
- podejmuje działania zmierzające do kierowania osób uzależnionych na leczenie pod nadzorem Sądu,
- sporządza Niebieską Kartę zgłaszającym się osobom doświadczającym przemocy,
- wydaje opinie, postanowienia określone przepisami prawa w sprawach udzielania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

3. Komenda Powiatowa Policji:

- dokonuje kontroli funkcjonowania placówek sprzedaży napojów alkoholowych pod względem zasad przestrzegania prawa, w szczególności egzekwowania zakazu sprzedaży napojów alkoholowych osobom nieletnim i nietrzeźwym,
- egzekwuje zakaz spożywania alkoholu w miejscach publicznych,
- zabezpiecza ochronę osób doświadczających przemocy w rodzinie,
- współuczestniczy w edukacji młodzieży szkolnej w zakresie profilaktyki uzależnień,

4. Sąd Rejonowy – Wydział Rodzinny i Nieletnich w Ciechanowie.

**Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
dla miasta Ciechanów na 2023 r.**

- orzeka o obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego,
 - ustanawia nadzór kuratora sądowego nad leczeniem.
- 5. Biegli sądowi w przedmiocie uzależnienia od alkoholu** – biegły psycholog, biegły psychiatra,
- na zlecenia MKRPA lub Sądu sporządzają opinie psychologiczno – psychiatryczne w przedmiocie uzależnienia dla potrzeb sądu.
- 6. Ciechanowskie Parafie.**
- prowadzą profilaktyczną działalność edukacyjną wśród dzieci i młodzieży skupionej przy Kościele,
 - współuczestniczą w promowaniu postaw trzeźwościowych i abstynencyjnych wśród dzieci, młodzieży oraz dorosłych mieszkańców Ciechanowa za pośrednictwem gazety parafialnej.
- 7. Instytucje Lecznictwa i Poradnictwa.**
- Poradnia Leczenia Uzależnień przy Specjalistycznym Szpitalu Wojewódzkim ul. Powstańców Wielkopolskich 2,
 - Centrum Psychoterapii i Psychoedukacji w Ciechanowie ul. Zamkowa 24,
 - Grupy samopomocowe AA i AL- ANON,
 - Grupa Samopomocowa Dorosłe Dzieci Alkoholików (DDA).
- 8. Nauczyciele i pedagodzy szkolni** przeszkoleni w zakresie profilaktyki uzależnień.
- 9. Punkt Wsparcia Dziecka i Rodziny** realizuje zajęcia opiekuńczo – wychowawcze z elementami profilaktyki uzależnień oraz zajęcia socjoterapeutyczne dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym oraz problemem narkomanii, edukację rodziców i nauczycieli.

**Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
dla miasta Ciechanów na 2023 r.**

ZADANIA PROGRAMU

Zadanie 1

Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem.

Współpraca z poradniami leczenia uzależnień

W 2023 r. kontynuowana będzie współpraca z trzema placówkami lecznictwa odwykowego:

1. Centrum Psychoterapii i Psychoedukacji TOT w Ciechanowie, ul. Zamkowa 24;
2. Poradnię Leczenia Uzależnień przy Specjalistycznym Szpitalu Wojewódzkim w Ciechanowie, ul. Powstańców Wielkopolskich 2;
3. Oddziałem Leczenia Uzależnień w Przasnyszu.

Ww. poradnie od wielu lat wnioskuje o wsparcie finansowe z przeznaczeniem na pokrycie kosztów superwizji dla pracowników zespołów terapeutycznych w poszczególnych placówkach. W 2023 r. przewidziano sfinansowanie kosztów superwizji w ww. poradniach. Osoby z problemem alkoholowym, zgłaszające się do Biura Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień będą motywowane i kierowane do podjęcia profesjonalnej terapii w ww. poradniach. Ponadto Oddział Leczenia Uzależnień w Przasnyszu, w ramach zawartego porozumienia, przyjmie poza kolejnością 4 uzależnione osoby, zgłoszone przez Komisję na terapię.

W 2023 r. pilotażowo zostanie nawiązana współpraca ze Stowarzyszeniem MONAR – Ośrodek Leczenia, Terapii i Rehabilitacji w Wyszkwowie. W ramach współpracy dwa razy w miesiącu terapeuta leczenia uzależnień z ww. placówki prowadził będzie dyżur na terenie BPIRPU. Na konsultacje terapeutyczne kierowani będą mieszkańcy Ciechanowa z problemem narkomanii. Osoby te będą diagnozowane oraz motywowane do podjęcia leczenia odwykowego w ww. Ośrodku.

Dyżury specjalistów

Na terenie Biura Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień będą kontynuowane dyżury: specjalistów terapii uzależnienia i współuzależnienia oraz

**Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
dla miasta Ciechanów na 2023 r.**

psychologów. Dyżury będą adresowane do osób uzależnionych, współuzależnionych oraz osób zagrożonych tym zjawiskiem - dorosłych oraz poniżej 18 roku życia.

Podczas spotkań ze specjalistami osoby uzależnione:

- będą motywowane do podjęcia terapii w placówkach leczenia odwykowego;
- udzielane będzie wsparcie osobom, które ukończyły terapię i przeżywają trudności z zachowaniem abstynencji;
- udzielane będzie wsparcie osobom, które przerwały abstynencję (nawroty).

Podczas spotkań ze specjalistami osoby zagrożone uzależnieniem:

- będą motywowane do podjęcia pracy nad wprowadzeniem zmian mających na celu wypracowanie konstruktywnych metod radzenia sobie z doświadczanymi trudnościami;
- będą doskonaliły umiejętności chroniące takie jak: asertywność, odporność na presję grupy społecznej, komunikacja interpersonalna, konstruktywne rozwiązywanie konfliktów itp;
- dokonywana będzie analiza i diagnoza bieżącej sytuacji życiowej (rodzinnej, zawodowej, społecznej) ukierunkowana na wprowadzenie konstruktywnych zmian;
- realizowane będą spotkania rodzinne mające na celu poprawę funkcjonowania rodzin, jako czynnika chroniącego przed podejmowaniem zachowań ryzykownych zwłaszcza przez młodych ludzi.

Narkotesty

W 2023 r. osoby zainteresowane będą mogły nieodpłatnie otrzymać test służący do detekcji narkotyków w próbce moczu. Testy będą udostępniane interesantom zgłaszającym się do Biura Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień a także zainteresowanym instytucjom – szkoły, MOPS, Poradnie Leczenia Uzależnień, Policja.

W przypadku indywidualnych interesantów pracownik Biura będzie wyjaśniał, w jaki sposób wykonać test i zinterpretować uzyskany wynik. Ponadto prowadzona będzie rozmowa na temat przyczyn, które skłaniały daną osobę do skorzystania z możliwości bezpłatnego otrzymania narkotestu. Niemal we wszystkich przypadkach, pytanie o powód, dla którego interesant chce otrzymać narkotest, spotyka się z ujawnianiem problemów związanych z zażywaniem substancji psychoaktywnych przez któregoś z członków rodziny. W takich

**Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
dla miasta Ciechanów na 2023 r.**

sytuacjach zainteresowane osoby będą zapraszane na konsultację z psychologiem lub terapeutą leczenia uzależnienia i współuzależnienia. Celem konsultacji będzie przybliżenie problemu narkomanii oraz wskazywanie miejsc na terenie, których można podjąć specjalistyczną terapię.

Zadanie 2

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnień, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Dyżury interwencyjno - wspierające

Kontynuowane będą dyżury interwencyjno – wspierające realizowane przez psychologów i terapeutę. Adresatami tego przedsięwzięcia będą rodziny z problemem alkoholowym oraz problemem narkomanii, osoby doświadczające przemocy w rodzinie, dzieci i młodzież. Pomoc rodzinom z problemem uzależnionego dziecka lub innego członka rodziny udzielana będzie w formie:

- konsultacji indywidualnych, podczas których rodzice będą uczeni, w jaki sposób rozpoznawać, czy dziecko jest pod wpływem narkotyku, w jaki sposób rozmawiać z nim o tym problemie oraz jak motywować do podjęcia terapii w specjalistycznym ośrodku leczenia odwykowego;
- konsultacji informacyjno – edukacyjnych mających na celu podniesienie poziomu wiedzy osób, w rodzinach których występuje problem uzależnienia, na temat: mechanizmów uzależnienia również od czynności, przyczyn sięgania po środki psychoaktywne oraz sposobu ich działania, zagrożeń wynikających z uzależnienia od substancji oraz czynności.
- konsultacji prawnych – udzielanych przez wykwalifikowanego prawnika (adwokata) obejmujących sprawy z zakresu prawa cywilnego, rodzinnego i opiekuńczego (ze szczególnym uwzględnieniem spraw majątkowych: podział majątku, sprawowanie zarządu nad majątkiem wspólnym, finansowe rozliczenia między małżonkami, byłymi małżonkami, partnerami oraz innymi krewnymi) oraz karnego (sprawy o przestępstwa z użyciem przemocy wobec osoby najbliższej). Pomoc uzupełniona będzie ofertą bezpłatnego wsparcia prawnego dla osób doświadczających przemocy w rodzinie

**Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
dla miasta Ciechanów na 2023 r.**

przewidzianej w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla miasta Ciechanów na 2023 r.

- Ponadto upowszechniane będą wśród mieszkańców miasta informacje o dostępnych formach pomocy dla rodzin borykających się z uzależnieniami i przemocą domową w formie ulotek, broszur, plakatów oraz za pośrednictwem mediów.
- Czynny będzie również telefon zaufania od poniedziałku do piątku w godz. 8⁰⁰-16⁰⁰.

Realizacja procedury zobowiązania do leczenia pod nadzorem sądu osób uzależnionych od alkoholu poprzez:

1. Przyjęcie zgłoszenia w przypadku występowania nadużywania alkoholu z jednoczesnym wystąpieniem przesłanek z art. 24 ww. ustawy.
2. Zaproszenie na rozmowę osoby, co do której wpłynęło zgłoszenie o wystąpieniu, przesłanek z art. 24 ustawy i motywowanie jej do dobrowolnego podjęcia leczenia odwykowego.
3. Skierowanie ww. osoby na badanie w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazanie rodzaju zakładu leczniczego (art. 25).
4. Przygotowanie dokumentacji związanej z postępowaniem sądowym wraz z opinią wydaną przez biegłego psychologa i psychiatrę.
5. Złożenie wniosku o wszczęcie postępowania do sądu rejonowego właściwego według miejsca zamieszkania lub pobytu osoby, której postępowanie dotyczy (art. 26 ust. 3).

Punkt Wsparcia Dziecka i Rodziny

Punkt usytuowany jest w strukturach Biura Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień. Działalność Punktu będzie realizowana w budynku Biura przy ul. Powstańców Wielkopolskich 1A oraz przy Pl. Piłsudskiego 1 (Krzywa Hala). Wykorzystując w pełni potencjał techniczny budynków i środki finansowe oferta Punktu będzie obejmowała zarówno dotychczasowe zajęcia opiekuńczo-wychowawcze oraz socjoterapeutyczne dla dzieci, jak również programy dla osób z pozostałych grup wiekowych (młodzież, osoby dorosłe oraz seniorzy). W Punkcie zapewniona zostanie stała i systematyczna współpraca z rodziną dziecka oraz indywidualne spotkania z dziećmi organizowane poza pracą z grupą. Dzieci

**Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
dla miasta Ciechanów na 2023 r.**

otrzymają codzienne dożywianie i stałą opiekę psychologiczno – pedagogiczną. Program zajęć z dziećmi ukierunkowany zostanie na pomoc w radzeniu sobie z życiowymi problemami, kryzysami (rodzinnymi, związanymi z relacjami z rówieśnikami, szkolnymi).

W trosce o skuteczne rozwiązywanie problemów rodzinnych dziecka prowadzona będzie ścisła współpraca Punktu z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, szkołami, Sądem Rodzinnym, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie oraz Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Dzieci będą miały możliwość rozwijania swoich zainteresowań m.in. poprzez warsztaty teatralne, plastyczne, taneczne oraz sportowe. W okresie wakacyjnym dzieci będą miały możliwość udziału w półkoloniach. Dodatkowo kontynuowana będzie współpraca z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Ciechanowie i działającym w jego strukturach Dziennym Domem Senior +. Głównym celem tego przedsięwzięcia jest integracja międzypokoleniowa oraz przekazywanie tradycji, jak również budowanie między uczestnikami przyjaznych relacji, poprzez wspólne przygotowanie ozdób świątecznych, uczestniczenie we wspólnych wyjazdach, inscenizacje bajek, organizowanie imprez okolicznościowych (urodzinowych, imieninowych, z okazji Dnia Babci, Dnia Dziadka itp.).

Ponadto w budynku usytuowanym przy Pl. Piłsudskiego („Krzywa Hala”) kontynuowany będzie program Liderów Młodzieżowych. Pierwszym etapem programu było wyłonienie liderów spośród uczniów VI i VII klas szkół podstawowych z terenu Ciechanowa. W tym celu w 2022 r. prowadzone były spotkania klasowe, poświęcone blokom tematycznym z obszaru profilaktyki. Dzięki temu wszyscy uczestnicy projektu zostali objęci oddziaływaniami z zakresu profilaktyki uniwersalnej. Podczas zajęć osoba prowadząca identyfikowała uczniów odznaczających się cechami lidorskimi. Ww. osoby zostały zaproszone do udziału w zajęciach przewidzianych w drugim etapie projektu, który rozpocznie się w I kwartale 2023 r. Celem zajęć będzie rozwijanie u wyłonionych liderów: umiejętności interpersonalnych, mediacyjnych, rozwiązywania konfliktów, identyfikacji rówieśników z grup ryzyka, edukacja w zakresie problematyki uzależnień od substancji oraz czynności (uzależnienia behawioralne). Założeniem drugiego etapu projektu jest przygotowanie młodych ludzi do czynnego udziału w działaniach na rzecz zapobiegania uzależnieniom oraz przemocy i agresji w środowisku szkolnym, klasowym, rówieśniczym. Bardzo często, to właśnie rówieśnicy, jako pierwsi dostrzegają w zachowaniu kolegów

**Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
dla miasta Ciechanów na 2023 r.**

i koleżanek niepokojące sygnały, mogące wskazywać na przeżywane trudności oraz nieumiejętność poradzenia sobie z nimi. Brak uwagi, pomocy, pokierowania młodym człowiekiem nierzadko są przyczyną podejmowania przez młodzież zachowań ryzykownych będących często „ucieczką” od przeżywanych trudności. Młodzi ludzie, przeżywający osobiste problemy, często otwierają się przed rówieśnikami, których darzą zaufaniem większym niż znaczące osoby dorosłe. W tej sytuacji bardzo ważne jest dostarczenie młodym liderom wiedzy na temat miejsc i osób, które mogą udzielić fachowej pomocy. Dzięki temu możliwa będzie wczesna identyfikacja problemów oraz możliwość szybkiego udzielenia pomocy, co w większości przypadków zapobiega podejmowaniu przez młodzież tzw. alternatywnych sposobów radzenia sobie z trudnościami w postaci podejmowania zachowań ryzykownych. Projekt ma charakter profilaktyki młodzieżowej, gdzie rówieśnicy działają na rzecz rówieśników. Idea jest oparta na założeniu, że dorosły nie jest tak blisko młodego człowieka, jak drugi młody człowiek. Wspólna płaszczyzna: zainteresowań, pomysłów, idei, znajomych, miejsc na terenie, których bywają sprawia, że młodzi są sobie bardzo bliscy, potrafią szybciej niż osoby dorosłe dostrzec problem oraz udzielić skutecznej pomocy koleżance lub koledze.

Zajęcia z liderami młodzieżowymi będą realizowane w „Krzywej Hali”. W programie szkolenia przewidziano 7 spotkań, trwających każde po 90 minut. Poszczególne bloki tematyczne poświęcone będą następującym tematom:

- Doskonalenie umiejętności interpersonalnych: komunikacja, asertywność, indywidualny potencjał każdego z uczestników.
- Rozwijanie umiejętności identyfikacji rówieśników z grup ryzyka - sygnały ostrzegawcze świadczące o przeżywanych problemach.
- Rozwijanie umiejętności mediacyjnych oraz umiejętności rozwiązywania konfliktów interpersonalnych.
- Edukacja w zakresie problematyki uzależnień od substancji psychoaktywnych.
- Edukacja w zakresie uzależnień behawioralnych.
- Znajomość miejsc, na terenie których udzielana jest pomoc młodym ludziom.
- Rozwijanie umiejętności motywowania do skorzystania ze specjalistycznej pomocy.

**Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
dla miasta Ciechanów na 2023 r.**

Realizatorem zajęć będzie Kierownik Biura Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień – Tomasz Kosielski oraz zaproszeni goście – przedstawiciele instytucji pomocowych.

Zadanie 3

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych

W ciągu roku realizowane będą inicjatywy profilaktyczne i edukacyjne poruszające problematykę negatywnych skutków spożywania alkoholu, używania narkotyków oraz niebezpieczeństwa uzależnień behawioralnych, promujące zdrowy styl życia wolny od uzależnień w tym zasad racjonalnego odżywiania. Inicjatywy będą adresowane do dzieci i młodzieży oraz dorosłych mieszkańców miasta. Kontynuowana będzie współpraca z Komendą Powiatową Policji w Ciechanowie, Strażą Miejską, Sanepidem, Szpitalem, Państwową Uczelnią Zawodową oraz innymi podmiotami zainteresowanymi nawiązaniem współpracy na rzecz zapobiegania uzależnieniom wśród mieszkańców Ciechanowa.

W ramach zadania przewidziano:

- Realizację programów profilaktycznych znajdujących się w Systemie Rekomendacji Programów Profilaktyki i Promocji Zdrowia Psychicznego. Programy rekomendowane będą realizowane wśród uczniów, rodziców i nauczycieli ciechanowskich szkół.
- Realizację autorskich programów profilaktyki uzależnień, w tym behawioralnych, głównie w zakresie uzależnień od urządzeń mobilnych oraz jedzenia. Programy będą realizowane wśród uczniów ciechanowskich szkół przez podmioty, z którymi prowadzona była współpraca i które otrzymały pozytywne rekomendacje Dyrektorów szkół.
- Realizację zajęć promujących zasady zdrowego i racjonalnego odżywiania, prowadzonych w ramach współpracy z Państwową Uczelnią Zawodową;
- Realizację programów profilaktycznych adresowanych do dużych grup odbiorców: m.in. koncerty, spektakle teatralne, formy słowno – muzyczne, pokazy multimedialne, namioty

**Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
dla miasta Ciechanów na 2023 r.**

i busy profilaktyczne. W ciągu roku realizowane będą inicjatywy profilaktyczno – edukacyjne organizowane przez Biuro Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień oraz we współpracy z podmiotami zainteresowanymi udziałem w ww. przedsięwzięciach. Inicjatywy będą odbywać się: w okresach wzmożonego ryzyka pojawienia się zachowań ryzykownych – ferie zimowe, wakacje, podczas projektów realizowanych przez inne podmioty zewnętrzne (Policja, Straż Miejska, Szpital, Sanepid, PUZ itp.) zgłaszające gotowość podjęcia współpracy, na rzecz zapobiegania uzależnieniom wśród dzieci i młodzieży, na okoliczność inauguracji nowego roku szkolnego – jesień 2023, podczas imprez plenerowych organizowanych w mieście. Podczas wydarzeń upowszechniane będą materiały informacyjno – edukacyjnych, organizowane będą konkursy, quizy oraz zabawy integracyjne dla uczestników. Celem inicjatyw będzie szerokorozumiana edukacja społeczna na temat zagrożeń związanych z uzależnieniami również behawioralnymi oraz promowanie zasad zdrowego i racjonalnego odżywiania.

Pozalekcyjne zajęcia opiekuńczo – wychowawcze i profilaktyczne w świetlicach szkolnych

W świetlicach szkolnych zatrudnieni zostaną pedagodzy. Każdy z pedagogów będzie realizował zajęcia z zakresu profilaktyki uzależnień w oparciu o wcześniej złożony i zaakceptowany program. Raz w miesiącu każdy pedagog złoży sprawozdanie merytoryczne ze zrealizowanych zajęć profilaktycznych i opiekuńczo – wychowawczych, których realizację potwierdzi dyrektor danej szkoły. Zajęcia będą odbywały się w okresie styczeń – czerwiec i wrzesień – grudzień. Pedagogzy uczestniczyć będą w szkoleniach podnoszących wiedzę i umiejętności z zakresu profilaktyki uzależnień.

Sportowe zajęcia pozalekcyjne z elementami profilaktyki

Celem tych zajęć będzie wzmocnienie u dzieci i młodzieży czynników chroniących poprzez ukazywanie autorytetów promujących wzorec trzeźwości oraz abstynencji (trenera, znanych sportowców) oraz rozwijanie zainteresowań z wyraźnym określeniem norm zachowania w różnych sytuacjach. Cel ten będzie realizowany poprzez dofinansowanie wyjazdowych obozów sportowych z programem psychoprofilaktycznym. Warunkiem

**Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
dla miasta Ciechanów na 2023 r.**

dofinansowania obozów będzie złożenie programu oraz udokumentowanie kwalifikacji z zakresu profilaktyki uzależnień przez osobę realizującą ten program.

Współpraca z Kościołem w zakresie promowania postaw trzeźwościowych i abstynenckich u osób dorosłych oraz dzieci i młodzieży skupionej w oazach, scholach parafialnych i innych grupach.

W ramach współpracy wspierane będą obozy z programem psychoprofilaktycznym dla dzieci i młodzieży, wyjazdowe warsztaty profilaktyczne promujące abstynencję i postawy trzeźwościowe, uczące radzenia sobie z osobistymi trudnościami. Warunkiem dofinansowania ww. inicjatyw będzie złożenie programu oraz udokumentowanie kwalifikacji z zakresu profilaktyki uzależnień przez osobę realizującą ten program.

Rewitalizacja zabytkowego budynku przy ul. Fabrycznej 2 w Ciechanowie i nadanie mu nowych funkcji społecznych.

Zadanie ma na celu przebudowę zabytkowego budynku przy ul. Fabrycznej 2 w Ciechanowie oraz nadanie mu nowych funkcji społecznych. W budynku po jego przebudowie planuje się m.in. utworzenie przestrzeni dla organizacji pozarządowych związanych z przeciwdziałaniem uzależnieniom i problemom społecznym. Celem działalności będzie wspieranie abstynencji i trzeźwienia, pomoc w rozwiązywaniu problemów uzależnień, nawiązywanie kontaktu z osobami uzależnionymi i motywowanie ich do leczenia odwykowego. Planuje się uruchomienie Klubu Abstynenta. Na terenie obiektu realizowane będą również zajęcia dla rodziców dzieci z grup ryzyka. Chodzi o młodych ludzi, którzy mają za sobą inicjacje alkoholową lub/i spożywają alkohol w sposób eksperymentalny.

Szczegółowy harmonogram zadań realizowanych w ww. lokalizacji zostanie opracowany po oddaniu budynku do użytkowania.

Zasady wynagradzania członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

1. Ustala się miesięczne wynagrodzenie ryczałtowe w wysokości 350 zł brutto dla przewodniczącego i wiceprzewodniczącego Komisji i 300 zł brutto dla każdego członka.

**Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
dla miasta Ciechanów na 2023 r.**

Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, płatne w terminie 14 dni od daty posiedzenia Komisji.

2. Podstawą do wypłaty wynagrodzenia, o którym mowa w punkcie 1 jest udokumentowana (listą obecności) uczestnictwo w posiedzeniu Komisji.

Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego

W przypadku złamania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim lub nietrzeźwym oraz w przypadku złamania zakazów promocji i reklamy napojów alkoholowych gmina może podejmować interwencje oraz występować przed sądem, jako oskarżyciel publiczny, czyli występować z aktem oskarżenia bezpośrednio do sądu z pominięciem prokuratora.

Ewaluacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii poprzez monitorowanie:

- liczby dzieci i młodzieży uczestniczącej w programach profilaktycznych i psychoedukacyjnych,
- liczby osób uzależnionych i członków ich rodzin korzystających z pomocy Biura,
- liczby osób zagrożonych uzależnieniem korzystających z oferty pomocowej Biura,
- liczby osób doświadczających przemocy,
- liczby dzieci biorących udział w zajęciach opiekuńczo - wychowawczych,
- liczby osób zmotywowanych do podjęcia terapii,
- liczby szkół i innych placówek oświatowo - wychowawczych, w których zrealizowano programy profilaktyczne.

**Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
dla miasta Ciechanów na 2023 r.**

ZASADY FINANSOWANIA REALIZOWANYCH ZADAŃ:

1. Każda oferta powinna być zgodna z art. 4¹ ust. 1 Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi lub/i art. 10¹ ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.
2. W ofercie określony musi być cel przedsięwzięcia, sposób realizacji, spodziewane efekty, kosztorys oraz dokumenty potwierdzające kwalifikacje realizatorów (w przypadku psychoedukacji i zajęć profilaktycznych z dziećmi i młodzieżą).

Źródłem finansowania zadań wynikających z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii są dochody z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych oraz ze środków pochodzących z opłat za zezwolenie dla przedsiębiorcy zaopatrującego przedsiębiorcę posiadającego zezwolenie na sprzedaż detaliczną napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży w napoje alkoholowe w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającego 300 ml.

Środki zaplanowane w budżecie Miasta na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2023 rok wynoszą **1 700 000 zł**, w tym:

- 1 660 000 zł - zadania realizowane w celu przeciwdziałania alkoholizmowi, rozdział **85154**;
- 20 000 zł - zadania realizowane w celu przeciwdziałania narkomanii, rozdział **85153**;
- 20 000 zł - zadania realizowane w celu przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym, rozdział **85195**.

Środki finansowe zabezpieczono w dziale **851 Ochrona Zdrowia** budżetu miasta Ciechanów w tym na realizację zadań z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi

Opracował: Tomasz Kosielski

**Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
dla miasta Ciechanów na 2023 r.**

Załącznik Nr 1
do Gminnego Programu Profilaktyki
i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta
Ciechanów na 2023 rok

**Tabela nr 1. Zadania realizowane w celu przeciwdziałania alkoholizmowi na 2023 r.
Harmonogram finansowy (rozdział: 85154)**

Lp.	Nazwa zadania	Miejsce realizacji	Termin realizacji	Koszt realizacji
Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin				
1.	W punkcie tym przewidziane jest dofinansowanie między innymi superwizji klinicznej dla pracowników lecznictwa odwykowego w CTiP TOT Ciechanów, Poradni Leczenia Uzależnień przy Szpitalu Wojewódzkim w Ciechanowie i Oddziale Leczenia Uzależnień w Przasnyszu.	Centrum Psychoterapii i Psychoedukacji TOT w Ciechanowie ul. Zamkowa 24 Poradni Leczenia Uzależnień przy Szpitalu Wojewódzkim w Ciechanowie Oddział Leczenia Uzależnień w Przasnyszu	Cały rok	18 000,00 zł
Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie				
2.	W punkcie tym przewidujemy: - usługi psychologiczne dla osób dorosłych, uzależnionych od alkoholu, współuzależnionych, osób doświadczających przemocy, - usługi psychologiczne dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym i problemami przemocy w rodzinie, konsultacje indywidualne z dziećmi i rodzicami, spotkania rodzinne, - specjalistyczna pomoc rodzinom, których członkowie sięgają po alkohol lub inne środki psychoaktywne, konsultacje z terapeutą uzależnień, - udzielanie porad prawnych osobom	Biuro Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień	Cały rok	176 000,00 zł

**Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
dla miasta Ciechanów na 2023 r.**

	uwikłanym w przemoc domową, uzależnionych od alkoholu i innych środków oraz członków ich rodzin.			
3.	<p>Punkt Wsparcia Dziecka i Rodziny ul. Powstańców Wielkopolskich 1a i Pl. Piłsudskiego 1 (Krzywa Hala)</p> <p>zatrudnienie wychowawców do realizacji zajęć socjoterapeutycznych, opiekuńczo-wychowawczych, profilaktycznych, sportowych, artystycznych, tanecznych z dziećmi, dożywianie dzieci,</p> <p>zakup paczek świątecznych,</p> <p>zakup nagród dla laureatów konkursów profilaktycznych,</p> <p>zakup materiałów pomocniczych do realizacji zajęć,</p> <p>półkolonie letnie.</p>	<p>Biuro Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień</p>		172 500,00 zł
<p>Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych</p>				
4.	<p>Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej wśród dzieci i młodzieży, nauczycieli, rodziców i dorosłych mieszkańców Ciechanowa</p> <p>W punkcie tym finansowane będą:</p> <p>rekomendowane programy profilaktyki uzależnień adresowane do uczniów szkół, ze szczególnym uwzględnieniem profilaktyki uniwersalnej. Celem tej profilaktyki jest zmniejszanie lub eliminowanie czynników ryzyka sprzyjających rozwojowi problemów danej populacji oraz wzmacnianie czynników wspierających prawidłowy rozwój.</p> <p>Autorskie programy profilaktyczne promujące postawy abstynenckie, zdrowy styl życia, poruszające problematykę uzależnień od substancji psychoaktywnych, problematykę przemocy i agresji rówieśniczej oraz</p>	<p>Szkoły MOSiR MOPS Biuro PiRPU Punkt Wsparcia Dziecka i Rodziny</p>	Cały rok	60 000,00 zł

**Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
dla miasta Ciechanów na 2023 r.**

	zajęć edukacyjnych dla rodziców i nauczycieli.			
5.	Pozalekcyjne zajęcia opiekuńczo wychowawcze i profilaktyczne w świetlicach szkolnych – zatrudnienie wychowawców	Szkoły podstawowe	Cały rok	108 510,00 zł
6.	Sportowe zajęcia pozalekcyjne z elementami profilaktyki Celem tych zajęć będzie wzmocnienie u dzieci i młodzieży czynników chroniących poprzez ukazywanie autorytetów promujących wzorzec trzeźwości (trenera, znanych sportowców) oraz rozwijanie zainteresowań z wyraźnym określeniem norm zachowania w różnych sytuacjach. – wyjazdowe obozy sportowe z programem psychoprofilaktycznym dla dzieci i młodzieży, których celem będzie m.in. utrwalanie ważnych norm i wartości (np. prawdziwy sportowiec nie pije, nie pali nie używa środków psychoaktywnych).	Szkoły Kluby sportowe	Cały rok	10 000,00 zł
7.	Współpraca z Kościołem w zakresie promowania postaw trzeźwościowych u osób dorosłych oraz dzieci i młodzieży skupionej w ruchach parafialnych. W punkcie tym finansowane będą wyjazdy grup oazowych, ministrantów, scholii na warsztaty i rekolekcje poświęcone profilaktyce uzależnień, dofinansowanie wypoczynku letniego i zimowego z programem psychoprofilaktycznym.	Ciechanowskie parafie	Cały rok	10 000,00 zł
8.	Koszty sporządzania opinii psychologiczno – psychiatrycznych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu przez biegłych sądowych	Biuro Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień	Cały rok	25 000,00 zł
9.	Wynagrodzenia osobowe wraz z pochodnymi od wynagrodzeń Koszty związane z finansowaniem zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu	Biuro Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień	Cały rok	451 490,00 zł

**Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
dla miasta Ciechanów na 2023 r.**

	pracy (kierownik biura, 3 inspektorów) oraz w wymiarze ½ etatu (1 inspektor).			
10	Wynagrodzenia Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – za udział w posiedzeniach Komisji oraz szkoleniach członków MKRPA.	Biuro Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień	Cały rok	51 000,00 zł
11	Utrzymanie budynków przy ul. Powstańców Wielkopolskich 1A, Pl. Piłsudskiego 1 oraz ul. Fabrycznej 2 W ramach zaplanowanej kwoty finansowane będą usługi: media, rozmowy telefoniczne, internet, środki czystości, materiały biurowe, tonery i tusze do kserokopiarek i drukarek, naprawy i wymiana wyposażenia, monitoring, konserwacja systemów alarmowych i sprzętu biurowego, wyposażenie budynku przy ul. Fabrycznej 2.	Biuro Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień	Cały rok	204 000,00 zł
12	Inne oferty, inicjatywy wpływające w ciągu roku po uzyskaniu pozytywnej opinii Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Biuro Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień	Cały rok	10 000,00 zł
13	Prenumerata specjalistycznych czasopism (roczna), Niebieska Linia.	Biuro Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień	Cały rok	150,00 zł
14	Rewitalizacja zabytkowego budynku przy ul. Fabrycznej 2 w Ciechanowie i nadanie mu nowych funkcji społecznych.	Wydział Inwestycyjny	Cały rok	202 350,00 zł
15	Instalacja fotowoltaiczna na obiektach miejskich – panele fotowoltaiczne zostaną zamontowane na dachu budynku Biura PiRPU przy ul. Powstańców Wielkopolskich 1A w Ciechanowie.	Wydział Organizacyjny	Cały rok	155 000,00 zł
16	Szkolenia pracowników BPiRPU Celem szkoleń będzie podnoszenie kwalifikacji pracowników BPiRPU.	Biuro Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień	Cały rok	6 000,00 zł
OGÓLEM:				1 660 000,00zł

**Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
dla miasta Ciechanów na 2023 r.**

Załącznik Nr 2
do Gminnego Programu Profilaktyki
i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta
Ciechanów na 2023 rok

**Tabela nr 2. Zadania realizowane w celu przeciwdziałania narkomanii na 2023 r.
Harmonogram Finansowy (rozdział: 85153)**

Nazwa zadania	Miejsce realizacji	Termin realizacji	Koszt realizacji
Zadania na rzecz ograniczania stosowania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i NSP (nowe substancje psychoaktywne).			
1. Programy profilaktyczne - rekomendowane W ciągu roku realizowane będą programy rekomendowane z zakresu profilaktyki narkomanii. Inicjatywy będą adresowane do uczniów, rodziców oraz nauczycieli.	Szkoły Biuro Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień	Cały rok	12 000,00 zł
2. Działania profilaktyczno – edukacyjne W ciągu roku realizowane będą inicjatywy profilaktyczne i edukacyjne poruszające problematykę narkotyków, dopalaczy, promujące zdrowy styl życia wolny od uzależnień. Inicjatywy będą adresowane do dzieci i młodzieży oraz dorosłych mieszkańców miasta.	Szkoły Punkt Wsparcia Dziecka i Rodziny	Cały rok	7 000,00 zł
3. Zakup materiałów informacyjno - edukacyjnych Materiały będą upowszechniane wśród mieszkańców Ciechanowa podczas uroczystości i inicjatyw o charakterze profilaktycznym. Ww. będą przekazywane nieodpłatnie zainteresowanym instytucjom (KPP, szkoły itp.) oraz interesantom BPIRPU.	Biuro Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień	Cały rok	1 000,00 zł
OGÓLEM:			20.000,00 zł

**Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
dla miasta Ciechanów na 2023 r.**

Załącznik Nr 3
do Gminnego Programu Profilaktyki
i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta
Ciechanów na 2023 rok

**Tabela nr 3. Zadania realizowane w celu przeciwdziałania uzależnieniom
behawioralnym na 2023 r.
Harmonogram Finansowy (rozdział: 85195)**

Nazwa zadania	Miejsce realizacji	Termin realizacji	Koszt realizacji
<p>Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych</p>			
<p>1. Działania profilaktyczno – edukacyjne W ciągu roku realizowane będą autorskie programy profilaktyczne poruszające problematykę uzależnień behawioralnych zwłaszcza od nadmiernego jedzenia oraz nadmiernego korzystania z urządzeń mobilnych. Prelekcje, warsztaty, pogadanki promujące: zasady racjonalnego odżywiania, ograniczanie spożycia (popularnych wśród dzieci i młodzieży) produktów obfitujących w cukry oraz zasady zdrowego stylu życia wolnego od uzależnień. Inicjatywy będą adresowane do uczniów ciechanowskich szkół podstawowych.</p>	<p>Szkoły Punkt Wsparcia Dziecka i Rodziny</p>	<p>Cały rok</p>	<p>19.000,00 zł</p>
<p>2. Zakup materiałów informacyjno - edukacyjnych Materiały poruszające w/w problematykę będą upowszechniane wśród mieszkańców Ciechanowa podczas uroczystości i inicjatyw o charakterze profilaktycznym. W/w będą przekazywane nieodpłatnie</p>	<p>Biuro Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień</p>	<p>Cały rok</p>	<p>1.000,00 zł</p>

**Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
dla miasta Ciechanów na 2023 r.**

zainteresowanym instytucjom (KPP, szkoły itp.) oraz interesantom BPiRPU.			
OGÓŁEM:			20.000,00 zł